

ABSTRAKT

Východiska: Krabička cigaret je důležitá jak pro spotřebitele, tak pro tabákový průmysl a je významnou součástí celkové marketingové strategie. K dispozici je mnoho důkazů, dokládajících kauzální souvislost mezi tabákovým marketingem a mírou kouření. Zdravotní varování na obalech patří mezi přímé a významné prostředky komunikace s kuřáky, proto je potřeba zavádění legislativních opatření v oblasti tabákové kontroly.

Cíle: Práce si klade za cíl sestavit aktuální přehled výsledků výzkumných studií, zabývajících se přístupem různých států světa v ovlivňování kuřáků prostřednictvím obalů a zjistit, jaké dopady na kuřáky mají legislativní opatření, týkající se jednotného balení a obrázkových varování. Prostřednictvím této práce bych chtěla dokázat, že zavádění legislativních opatření, propagujících obrázková varování na krabičkách cigaret a propagující jednotná balení cigaret, se jeví jako efektivní.

Metody: Výzkumný soubor tvoří publikované studie odborné literatury, které byly vyhledány v anglickém jazyce prostřednictvím elektronické databáze PubMed a následně analyzovány. Sběr dat byl proveden v období dubna až července 2014 a do výzkumného souboru byly zahrnuty ty studie, jež byly publikovány od roku 2001 a splňovaly stanovená kritéria. Finálně zařazeno tak bylo 30 článků, zahrnujících 25 kvantitativních studií, 3 kvalitativní studie a 1 studie s kvalitativními i kvantitativními prvky: USA (n = 6), Kanada (n = 3), Mexiko (n = 3), Německo (n = 3), Austrálie (n = 2), Itálie (n = 2), Norsko (n = 2), Velká Británie (n = 2), Čína (n = 1), Indie (n = 1), Malajsie (n = 1), Mauricius (n = 1), Thajsko (n = 1), Vlámsko (n = 1). Dále je zahrnuto review, shrnující celkem 94 studií z více než 14 zemí.

Výsledky: Obrázková zdravotní varování na přední části balíčků slouží jako významný zdroj informací o zdraví pro kuřáky i nekuřáky, může zvýšit znalosti o zdraví a vnímání rizik a podporovat odvykání kouření. Výsledky také naznačují, že komplexní varování jsou účinná mezi mladými lidmi, a můžou pomoci zabránit iniciaci kouření. Taktéž barva obalu hraje důležitou roli ve vnímání rizik spojených s kouřením, což jen dokládá další důkaz o efektivitě a vhodnosti zavedení jednotného balení.

Závěr: Zavádění legislativních opatření, podporujících obrázková varování na krabičkách cigaret a jednotná balení cigaret, se jeví jako efektivní. Zavedení jednotného balení v České republice by vzhledem k současnému stavu naší legislativy bylo více než žádoucí a v návaznosti na zjištěné výsledky bych si jej dovolila doporučit.

Klíčová slova: obaly cigaret - zdravotní obrázková varování - jednotná balení – kuřáci – legislativa